

GELECEĞİMİZ VE ENERJİ İHTİYACIMIZ

Prof. Dr. Ali PINARBAŞI

Enerji, günlük yaşamımızda önemli bir yer tutar. Yaşam kalitesi enerjinin kullanılabilirliğine bağlıdır. Bu nedenle enerji kaynaklarını, bir biçimden diğer biçime enerji dönüşümlerini ve bu dönüşümlerin sonuçlarını iyi anlamak gerekir. Enerjinin bir biçimden diğer biçime dönüşmesi, çevreyi ve farklı yollarla soluduğumuz havayı etkilemektedir. Bu nedenle enerjiyle ilgili çalışmalar çevreye olan etkisi incelenmeden bitirilemez.

Kömür, yağ ve doğal gaz gibi fosil yakıtlarının kullanımı, endüstriyel gelişimi güçlendirmiş ve hoşlandıığımız modern yaşamı daha konforlu hâle getirmiştir. Fosil yakıtlarının yakılması sırasında açığa çıkan kimyasallar hava kirliliğine, asit yağmurlarına, küresel ısınmaya ve iklim değişikliklerine neden olmaktadır.

Dünyada enerji tüketiminin bu şekilde devam etmesi durumunda 2020 yılında fosil yakıt kaynaklarının yarısının tüketilmiş olacağı

tahmin edilmektedir. Fosil kaynaklar, sadece yakıt olarak değil aynı zamanda başta ilaç olmak üzere kimya sektöründe pek çok alanda kullanılmaktadır. Bu yönüyle de korunması, en azından tüketiminin azaltılması önemlidir.

1973’lerde yaşanan petrol krizi sonrasında enerji konusuna ilgi artmış, enerji tasarrufu konusu ve yenilenebilir enerji kaynakları gündeme gelmiştir. Gittikçe çoğalan dünya nüfusu, dünya ekonomisindeki büyümeye paralel artan enerji talebi, Çin, Hindistan ve Pakistan gibi çok kalabalık nüfusa sahip ülkelerin gelişen yapılarıyla atbaşı giden enerji açlığı, hükümetleri ve bu konuda yetki sahibi kişileri, enerji ve enerji tasarrufu konusunda bir şeyler yapmaya zorlar vaziyettedir.

Özellikle son yıllarda göze çarpan, enerji tasarrufu konusundaki duyarlılık, enerjiye harcanan payı düşürmenin yanı sıra, çevresel olarak risk teşkil eden etmenlerin de

azalmasında önemli fayda sağlamıştır. Örneğin, Amerika Birleşik Devletleri’nin birçok alanda etkin olarak uyguladığı enerji tasarrufu politikası neticesinde, yapımına başlanan 97 nükleer santral projesi iptal edilmiş olup aynı zamanda risk faktörü ve çevresel etkiler de ortadan kalkmıştır. Benzer şekilde buzdolaplarında uygulanan enerji politikası ile akkor lambaların kullanımını enerji tasarrufu konusunda yapılan uygulamalardan birkaçı olarak sayılabilir.

Termodinamiğin II. Yasası’nın bir sonucu olan “nicelik değil nitelik önemlidir” mantığıyla enerjinin dönüşümünü daha kaliteli sistemlerle başarmak sanırım yapılabilecek en büyük tasarruf aracı olacaktır. Yani kısacası, “En ucuz enerji tasarruf edilen enerjidir” politkasının her alana yaygınlaştırılması, gelecek nesiller açısından üzerimize düşen sorumluluğa bilinçli yaklaşmamızla mümkündür.